

BIBLIA

A decemberi elmélkedéseket a budapest-sashalmi közösség tagjai készítették (3-a: Áts András, 10-e és 17-e: Dénes Zoltánné Zsuzsa, 24-e és 31-e: Bisztrai György, 25-e: Bisztrai Éva), a januáriakat Tóth Miklós (Fertőd-Eszterháza).

December 3. – Advent 1. vasárnapja – Mk 13,33-37 – Legyetek résen!

Előjáróban mindenképpen ki kell jelentenem, hogy ez a példabeszéd értelmetlen. Mert egyrészt az Úr leszerződhetne jobb szolgálkával is, akikben legalább a jó szándék megvan az Úr iránt. Hacsak nem őrséget lát el valaki, nem gondolom, hogy a szolgálk alvása akkora kihágás volna. Másrészt, ha az Úr tudja ezt, akkor miért szórakozik ilyen hirtelen hazajövetellel? Nem volna egyszerűbb, ha kikürtölte: „Holnap érkezem. Szolgálkák, mosás – főzés – rendrakás!”

Ami legfeljebb értelmesnek mondható ebből, az egyetlen mondat: Legyetek résen! Ez valóban a

mai napig is értelmes és megfontolandó felszólítás. Főleg ha nem is csak a fizikai ébrenlétre vonatkozik, hanem a mélyebb ébrenlétekre is.

Mai világunk nagyon zavaros világ. Hol van már az, hogy a szavatok legyen igen, igen – nem, nem. Mai világunk a „nemigenek” világa. A báránybőrbe bújt farkasok világa. A csalfaságokat fel tudjuk ismerni, ha résen vagyunk, ha próbálunk a felszín mögé nézni, ha megkaparjuk a felszínt. Ajtatos szövegek mögött sokszor kegyetlen önzés húzódik meg. Nagyhangú dumák mögött pedig sokszor egy félős kisegér.

Ha a képességeinket, talentumainkat hasznosítani akarjuk, akkor nem kockáztathatjuk, hogy elveszik ebben a zürzavarban. Az előre látható történések esetén nem hivatkozhatunk a véletlenre, a „nem vettem észre” szövegre. Meg kell ragadnunk a lehetőségeket, és képességeinket kibontva úgy kell gazdálkodnunk az életünkkel, hogy abból a Teremtő világa, az Isten Országá épüljön, hogy általunk szebb legyen a világ. Legyünk tudatosak, legyünk résen, hogy meglepődések helyett előrelátóan szolgálhassuk embertársainkat, és így a Teremtőt is!

December 10. – Advent 2. vasárnapja – Mk 1,1-8 – Isten útjának egyengetése

Jön egy küldött, akinek az a dolga, hogy „készítse az Úr útját, tegye egyenessé ösvényeit”. János az Úr Jézus előtt járt, mert ez volt a feladata. Előkészítette az utat, az emberek szívét nyitogatta a jóra, a bűnbánatra.

A megtisztulás, a bűnbánat felszabadít, és nyitottá tesz olyan dol-

gokra, amiket egyébként nem tudnék megtenni. A bűnbánat fontos dolog, mert szükséges felismerni a hibáimat, és ezáltal a változtatás is megszületik. A bűnbánathoz viszont kell a helyes lelkiismeret-vizsgálat.

Ehhez egy-két kérdést teszek fel mindannyiunknak:

Hogyan tudom én készíteni az Úr útját? Milyen cselekedetemmel egyengetem az ösvényét? Hogyan tudnék a kedvében járni? Milyen tettek kellene ahhoz, hogy megszülessen bennem Jézus? Hogyan készülök az Úrral való találkozásra?

December 17. – Advent 3. vasárnapja – Jn 1,6-8.19-28 – Kiállni az igazság mellett!

Keresztelő János küldötként tette a dolgát. Tanúskodott a világról, hogy általa higgyenek az emberek abban, aki küldte őt. János megvallotta, hogy ő a pusztában kiáltó szava – az élő lelkiismeret. Bátran kiállt, és nem tagadta, hogy mi a hivatása, feladata, küldtetése. Egyenes ember volt, aki meghalt az igazáért.

Megmondta, hogy az ő feladata közölni: Tegyétek egyenessé az Úr útját! Hivatkozott arra, hogy ő csak vízzel keresztel, de utána jön, aki hatalmasabb nála, akinek nem méltó a saruszíját megoldani sem – ő már Szentlélekkel fog keresztelni. Még nem ismerik őt – mert még nincs itt az ideje –, de már itt van köztük.

A következő kérdések jutottak eszembe:

Hogyan állok ki az igazság mellett? Tudok-e tanúskodni valaki mellett? Mindenkiel szemben tudom-e megvédeni az álláspontomat? Hiszek-e annak, aki az igazság mellett kardoskodik? Nem kérdőjelezek-e meg olyan dolgokat, amiket nem kellene? – Lennék-e küldött?

December 24. – Advent 4. vasárnapja – Lk 1,26-38 – Milyen Megváltót várunk?

Micsoda, mekkora nagy örömhír! Az Élet üzen, hogy ÉL, és Isten hordozót küld. De jaj! Milyen Istent fog hordozni? Nem kell jajgatni. A Magasságbeli Fia lesz ő! Az időszámítás vele kezdődik. Világmegváltó lesz, akire 3761 éve várunk. Aha! Akkor zsidó identitású lesz. Akkor ebből a kiválasztottsági tudatból világotrány lesz.

Nem, nem, most el kell lazulni, nézni a jászolból áradó fényt, érezni az abból áradó lágy, könnyű szeretetet, hisz Karácsony van. Csukd be a szemedet, légy részese a megváltásnak! Nem kell tenned semmit, csak hidd el! Olvadj el az énekektől, éld át az anyák örömét! Csendesedj el!

Ti hatalmasok, ti uralkodók, ti rendfenntartók, ti üzletemberek-

kereskedők, ti véleményformálók, ti kiválasztottak – ti ne olvadjatok el! Ti az ünnepek csinálói vagytok, nem pedig élvezői. A ti élvezetetek az, ahogy a most ünneplők, a tegnap és tegnapelőtti vásárlók minden nap titeket szolgálnak. Titeket nem kell megváltani. Ti tudjátok, hogy ti vagytok a megváltók. Erre lettetek nevelve, alakítva, idomítva.

Bizony a nemrég fogant, és ma már meg is született Jézust meg kellett ölni, és a többi prófétát is, és tovább lehet várni az Igazi Megváltó érkezését.

A 12. században élt zsidó rabbi és filozófus, Maimonidész mondta: „Minden egyes napon várni fogom az érkezését.” És a következőképpen foglalta össze a Messiás jellemvonásait. „Ha megjelenik egy király Dávid házából, aki a Tóra nagy tudósa, aki betartja a parancsolato-

kat az Írott és Szóbeli Tan szerint, ahogy elődje, Dávid tette, aki ráveszi egész Izraelt, hogy a Tóra útját járja, kiköszörüli a Tórán esett csorbákat és megvívja Isten háborúit, azt nagy bizonyossággal vélhetjük Messiásnak. Ha a fentiekben sikerrel jár, és legyőzi a körülette lévő népeket, felépíti a Szentélyt a helyén, és összegyűjti Izrael szétszórtjait, akkor biztosan ő a Messiás.”

E sorokat 2017. szeptember 29-én írom, s a világ egyik fele (kicsi

fele) most szeptember 23-ra, 24-re várta a Megváltó eljövetelét. A hírügynökségek hallgatnak, tehát nem jött. Tovább várakoznak...

Nem lehet Isten-kép nélkül élni. Köszönöm a lassan tisztuló Jézus-képet. Segítsen ez minket szolgáló, szerető Isten- és én-képhez. Őlelésben gazdag mindennapokat kívánok! Ne várjatok tovább! Legyünk jók, ha tudunk!

December 25. – Karácsony – Lk 2,1-14 – Ma született: nekünk...!

Egy gyermek születésének egyszerű körülményeit írja le az evangélista. A gyermeket váró pár hajlék nélküli volt, pólyába takart újszülöttjüket csak jászolba fektethették le, mert nem kaptak helyet a szálláson.

Mégsem akarja ez a gyermek! A környéken nyáját őrző pásztorok nagy fényességet látnak, az Úr angyala érkezik hozzájuk a gyermek születésének örömhírével.

Az angyal így szól: Ne féljete! Ma született nektek az Üdvözítő, az

Úr Krisztus... – Ki az, aki ma született szegénységben, egyszerűségben, és angyal hirdeti érkezését? – tolul szánkra a kérdés.

Az Üdvözítő... És meglepő a további fogalmazás is: Ma született „nektek”... Ez a gyermek nekünk született. Miért, mi közünk van egymáshoz, mit akar tőlünk ez a gyermek? Üdvözítő, tehát üdvösséget kínál. – Hogyan lesz ez, milyen úton-módon történik ez, és nekünk is kell-e valamit tennünk? Életünkbe vágó, súlyos kérdések ezek.

Jól ismerjük a történet további részleteit, Jézus életútját. Vele üzent nekünk az Isten. Vettük-e, vesszük-e az üzenetét? Isten rajta keresztül szólít meg minket. Megszólítottak vagyunk-e?

Kérdezzük meg magunkat: *Van-e öröm a szívünkben? Ünnepi öröm, amely a szívben lévő békéből és jóakaratból táplálkozik, és amely a köztünk és bennünk élő Istent dicsőíti?*

December 31. – A Szent Család ünnepe – Lk 2,22-40 – „Te az enyém vagy”

Nézem a gyermekeket, az unokáinkat, és ezek a mondatok járnak az eszemben: „...Ha nem lesztek

olyanok, mint a kisgyermek... Ha valaki az én kedvemért befogad egy ilyen kisgyereket, engem fogad be, mert én a világ jelentékteleneiért jöttem... Aki pedig befogad engem, nemcsak engem fogad be, hanem azt is, aki engem küldött, mert Atyám is e világ kicsinyeinek oldalán áll” (Mt 18).

Vajon a szüleim a Szerető Istennek szentelték a bátyámat? Tudták, hogy az elsőszülött fiút annyira kell szeretni, hogy majd ő is taníthasson másokat szeretni? „E fiúból pap lesz, akárki meglássa...” (Arany J.: Családi kör). A bátyámból pap lett. Átélt: „Te az enyém vagy, szeretlek, és kedvetem lelem benned.” A szentelés után 4 évvel párt választott, és Istennek szentelt ember

maradt, akárki meglássa (már 4 unokája van), és most is átéli: „Te az enyém vagy, szeretlek, és kedvetem lelem benned.”

Amikor Jézust bemutatták a templomban, szülei úgy gondolták, hogy a Szerető Isten ezt gondolhatja, ott, a bemutatás közben. „Te az enyém vagy...” S Jézus ugyanezt élhette át a Jordán-folyóban történt keresztelekor. Ha a családtervezéskor majd ezt gondoljuk ember és ember, Isten és ember viszonyának, akkor talán kevesebb hibát követünk el.

A nagyapának ez marad: „...most már meghalhatok, mert látták szemeim az üdvösséget...” Lehet, hogy meghal, és már nem látja, hogy üdvözíteni leginkább áldozatként lehet (üdvösség = sokak romlására és feltámadására lenni), de gondolhatta, csak nem merte megfogalmazni, mert hátha az unokának már nem kell meghalnia Isten Országáért. Az élet pedig ment tovább, úgy, ahogy kell „...A gyermek pedig növekedett és erősödött, telve bölcsességgel...”

Vége az évnek, holnaptól 2018-át írunk. Köszönöm az eltelt évet, az Életet, a Szeretetet, a Másik Embert. Köszönöm az Üdvözítőket, a gyermekeket magasba emelő Nagymamákat, Nagypapákat.

Január 7. – Urunk megkeresztelkedésének ünnepe – Mk 1,7-11 – Atya-gyermek kapcsolat Istennel

Keresztelő János megkereszteli Jézust a Jordán folyóban. Jézus részt vesz a bűnbánat keresztségében. Ezt hirdette meg Keresztelő János. Az első, ami figyelemre méltó ebben az eseményben, hogy a keresztelés helye a Jordán-folyó. Nem a jeruzsálemi templom és nem a zsinagóga. Talán a Lélek már kevésbé fűjt a megcsontosodott a jeruzsálemi templomban, vagy a zsinagógai istentiszteleteken. Valami újnak kell kezdődnie. A Lélek a Jordán partján, a bűnbánó emberek lelken viharzott keresztül. Köztük Jézus is. Már Keresztelő János is valami csodálatos tüzet hozott, és tudott gyújtani a lelkekben. Az emberek vágyódtak az istenkapcsolatra. Le akarták tenni bűneiket és azok nyomasztó terheit. Nem akarták tovább cipelni azokat. Jézus is a bűnbánat-tartás miatt ment, és kereste föl Jánost. A vízből feljövő Jézus új tapasztalatot szerzett. Az ószövetségi büntető, haragvó Isten helyett az ő Mennyei Atyját akarta bemutatni

az embereknek. A mennyből jövő szózat erre utal. Isten és az emberek kapcsolata ezentúl az atya és a gyermek kapcsolata legyen. A Lélek majd segít fölismerni ezt az új viszonyt az Isten és emberek között.

Jézus azzal, hogy beállt a bűnös emberek sorába, ezzel egyúttal belépett az emberek, az emberiség közösségébe. Egy valaki lett a többi ember között. Közösséget vállalt velünk, egyszerű, hétköznapi emberekkel.

Jézus elfogadja a külső jeleket és formákat. A Jordán-folyóban Keresztelő János belemerítette őt a vízbe. A mai ember sokszor idegenkedik a külső formáktól és szertartásoktól. Azt gondolják, hogy azok fölöslegesek. Talán nekünk is kiüresedtek szertartásaink? Ha szertartásainkat tartalommal és lelkeséggel töltjük meg, akkor a formák is megelevenednek és mondanivalót hordoznak. A reánk kiáradó Lélekkel kell azokat megtöltenünk. Nekünk is szükségünk van arra, hogy reánk

is leszálljon a Lélek, és megerősítsen, megelevenítsen és átjárjon bennünket. Erősítsen, lelkesítsen és kimozdítson bennünket tespedtségünk, közönyünk, és lélekfásultságunkból. Kérjük és köszönjük meg a Léleknek reánk való kiáradását!

Keresztelő János és Jézus viszonya és helyzete. Mindkettőjükben ott volt a helyes önismeret. Mind-egyikük tudta a maga helyét, egymáshoz való viszonyukat. Keresztelő János bűnbánatra szólító prédikációi hatására özönlöttek hozzá az emberek. Sikerei csúcsán volt. Mégis önmagánál nagyobbak gondolta Jézust. Jézus most kezdi nyilvános működését. Őbenne is ott van a szerénység és az alázat. Ugyanakkor tovább lát Keresztelő János haragvó és büntető Istenénél. Jézus az Atya-gyermek viszonyt hirdeti meg az emberek istenkapcsolatában. Mi is szeretnénk a Szentlélekben újjászületve megélni az Atya-gyermek viszonyt.

Január 14. – Évközi 2. vasárnap – Jn 1,35-42 – Az első tanítványok

Keresztelő Jánosnak is voltak tanítványai. Bizonyára hasonlóan tanította és nevelte őket, mint Jézus később az övéit. Köztük is kialakult a tanító és tanítvány-viszony és -kapcsolat. Egészen biztos, hogy nagyon jó barátságban voltak egymással, talán egy-két éven keresztül is. Most találkoznak Jézussal. Keresztelő János, mint jó tanító, rámutat a nála nagyobb Jézusra. Címet, titulust ad neki: „az Isten Báránya”. Izajás próféta beszélt a szenvedő szolgáról, a leölésre vitt bárányról. Ez indíthatta a két János-tanítványt, hogy utána menjenek Jézusnak. Milyen érzések ébredhettek ezek után Keresztelő Jánosban? Ő kifejezetten nem küldte, nem bízta tanítványait Jézus követésére. Tanította, alakította, formálta őket. A szívéhez nőttek. Mégis el tudta engedni őket. Nem akarta őket vissza-

tartani. Fölismerte igazi hivatását és küldetését. Neki Jézushoz kell engednie őket. Ez a mi hivatásunk és küldetésünk is. A szülők nem önmaguknak nevelik gyermekeiket. Nem tarthatják meg őket önmaguknak. A hitre nevelésben Jézushoz kell kapcsolniuk őket.

A két János-tanítvány határozott. Eldöntötték, hogy otthagyják eddigi tanítójukat. Egy újhoz, Jézushoz csatlakoznak. Nem haboztak, nem bizonytalankodtak, hanem azonnal Jézus nyomába szegődtek.

Jézus segít, hogy rátaláljunk. Figyeljük meg a két ifjú magatartását. Már eldöntötték, hogy Jézushoz csatlakoznak, Jézushoz szegődnek. Mégis szinte félve és megszeppenve követik őt. Talán így először, az első találkozás alkalmával nem akarnak tolatkodni, tapintatlanok lenni. Nem merik megszólítani Jé-

zust. Jézus, mint jó emberismerő, segít nekik. Hátrafordul, és kezdeményezi a beszélgetést. Ezzel megkönnyíti a párbeszédet, a találkozást, a kezdődő barátságot. Rövid tömondatokból áll a párbeszéd. Két kérdésből és egy hívó, szólító mondatból.

Mi is tudunk így segíteni a mindennapi életben. Vannak körülötünk is bátortalan, visszahúzódo, bizonytalankodó emberek. Ha megszólítjuk őket, talán hamarabb megnyílnak, szívesebben beszélnek életükről, gondoljaikról, örömeikről, elképzeléseikről és terveikről. Vegyük észre mi is ezeket az alkalmakat és jó lehetőségeket, mint Jézus is tette! Indítsunk mi is ilyen rövid kérdésekkel barátkozásokat és beszélgetéseket, hogy megnyerjük, és Jézushoz tudjuk vezetni az érdeklődő, kereső embereket!

Január 21. – Évközi 3. vasárnap – Mk 1,14-20 – Emberhalászok

Jézus elkezdti működését. Keresztelő Jánost Heródes király börtönbe vetette. Így az ő működése, küldetése véget ért. A Jordán-folyó partján bemutatta az embereknek Jézust mint az Isten Bárányát.

Jézus első mondata meghatározza küldetését. Az Isten Országáról beszél. Isten Országába akarja elvezetni az embereket. Azt is meg-

mondja, hogyan jutunk el oda. Ennek két mozzanata van. Az első a megtérés, a *metanoia*. Ez több, mint a bűnbánat. A megtérés, a megfordulás helyesebb, teljesebb jelentést hordoz. Elfordulunk eddigi helytelen életútunkról, és újra elindulunk Isten felé. Prohászka Ottokár székesfehérvári megyéspüspök szép és találó hasonlatot mondott erre: „Aki

a Napnak [az Istennek] hátat fordít, mindig a saját árnyékába lép.” Forduljunk meg tehát mi is, és induljunk el az éltető Nap felé. A mi magyar népünk is így gondolkodott. A megszületett kisgyermeket az édesapja a kezébe vette, és fölmutatta, megmutatta a Napnak, vagyis Istennek.

A megtérésben és a bűnbánatban Isten mindegyikünknek új lehetőséget ad, hogy új életet kezdhessünk. Nekünk kell megtennünk az első lépéseket. Rajtunk fordul, hogy elindulunk-e az új úton, ahogyan azt a niniveiek tették Jónás prédikációjára (a mai olvasmányban).

A második lépés: higgyünk az evangéliumban. Mit jelent ez a hit? Nem pusztán azt, hogy elméletileg befogadjuk, tanuljuk, és ezáltal ismerjük Jézust és ígéhirdetését, hanem ami talán ennél is fontosabb, hogy a mindennapokban éljük ezt,

és tegyük is meg. Életre akarom váltani a tanultakat. Magam is evangéliummá akarok válni a másik ember számára.

Személyes találkozások. A Galileai-tó partján két testvérpár dolgozott, halászott. Megtörténik a Jézussal való személyes találkozás. Megérintette őket Jézus személye. Megérintette az életüket is. Munkát változtattak. Ezentúl emberhalászok lesznek. A négy meghívott fiatalember jól ismeri, hogy mi a munka, a fáradozás, a mindennapos küszködés a tavon. Ismerik a sikereket és a

kudarccokat is a halászatok alkalmából. Naponta kitartó munka kell a halászatához. Erre az élettapasztalatra építhet Jézus, amikor meghívja őket az emberhalászatra. A négy fiatalember bátor lépésre szánja el magát. Nagy a bizalmuk és a reményük Jézusban.

Jézus ma is szólít fiatalokat, fiúkat és leányokat, hogy kövessék őt, és legyenek tanítványai és apostolai. Ilyen bizalommal és hittel válaszoljunk mi is Jézus hívó szavára!

Január 28. – Évközi 4. vasárnap – Mk 1,21-28 – Jézus gyógyít bennünket

Jézus Kafarnaum városában van, és tanít. A zsinagógában szembetalálja magát egy különleges helyzettel. Egy tisztátalan lélektől megszállott ember beleköt Jézusba. Szent helyen vannak, a kafarnaumi zsinagógában. E szent helyen az emberek imádkozni szoktak, felolvastak a Tóra-tekercekből, tanítottak, és magyarázták a Szentírást. Jézus most többet tesz. Gyógyít, és kiűzi a megszállott emberből a tisztátalan lelket. Mindenki kettejük párbeszédére figyel. Küzdelem alakul ki. Két hatalom áll egymással szemben. Jézus és a démon hatalma.

Bennünk is működnek a jó és a gonosz, rossz erők. Jézussal együtt-

működve tudjuk mi is legyőzni a bennünk lévő gonoszt.

Szent Márk leírja nekünk, hogy Jézusnak mind tanításában, mind cselekedeteiben olyan erő rejlik, amelyet eddig senki másnak a szavaiban és tetteiben nem tapasztaltak meg az emberek. Jézus erőteljes tanító szavának hatása van a hallgatóságra, gyógyító cselekedeteinek pedig hatásuk van betegekre.

A gonosz napjainkban is befolyásolja az embert. Hatalmat akar gyakorolni fölöttünk. Sok ember bele is esik a gonosznak ebbe a csapdájába. Jézus a gonosznak ezt az ártó, romboló hatalmát akarja megtörni tanításával, gyógyításaival és ördögűzéseivel.

Jézus választásra, döntésre szólít föl bennünket. Kihez akarunk tartozni? Melyiküket akarjuk követni?

Gyógyításai alkalmával Jézus az egész embert nézi, az egész embert akarja meggyógyítani. Ezt szolgálja egész tevékenysége. Amikor Jézus tanít, gyógyít vagy meghallgatja az embereket, akkor segítségükre van, és testi-lelki gyógyítónkká válik. Gyógyításai alkalmával Jézus mozdulatokat, gesztusokat használ. Megérinti a betegeket, sárral keni meg a szemüket, bátorító szóval biztatja őket. Ezzel föl szabadítja a beteg embert bűnei nyomasztó súlya alól. Az életet árasztja, önti belénk. Jézus Istene nem a pusztítás Istene, hanem az életé.

